

WWW-sivujen tuottaminen (FrontPage 2000)

Ali Omar, 2001

Keskeisin sisältö

- Tavoitteet
- Peruskäsitteet
  - Internet, HTML, WWW-sivun elementit
- WWW-sivuston tekemisen vaiheet
- FrontPagen peruskäyttö

Motto:
käytäntö
opettaa!

Tavoitteena

- **ymmärtää:**

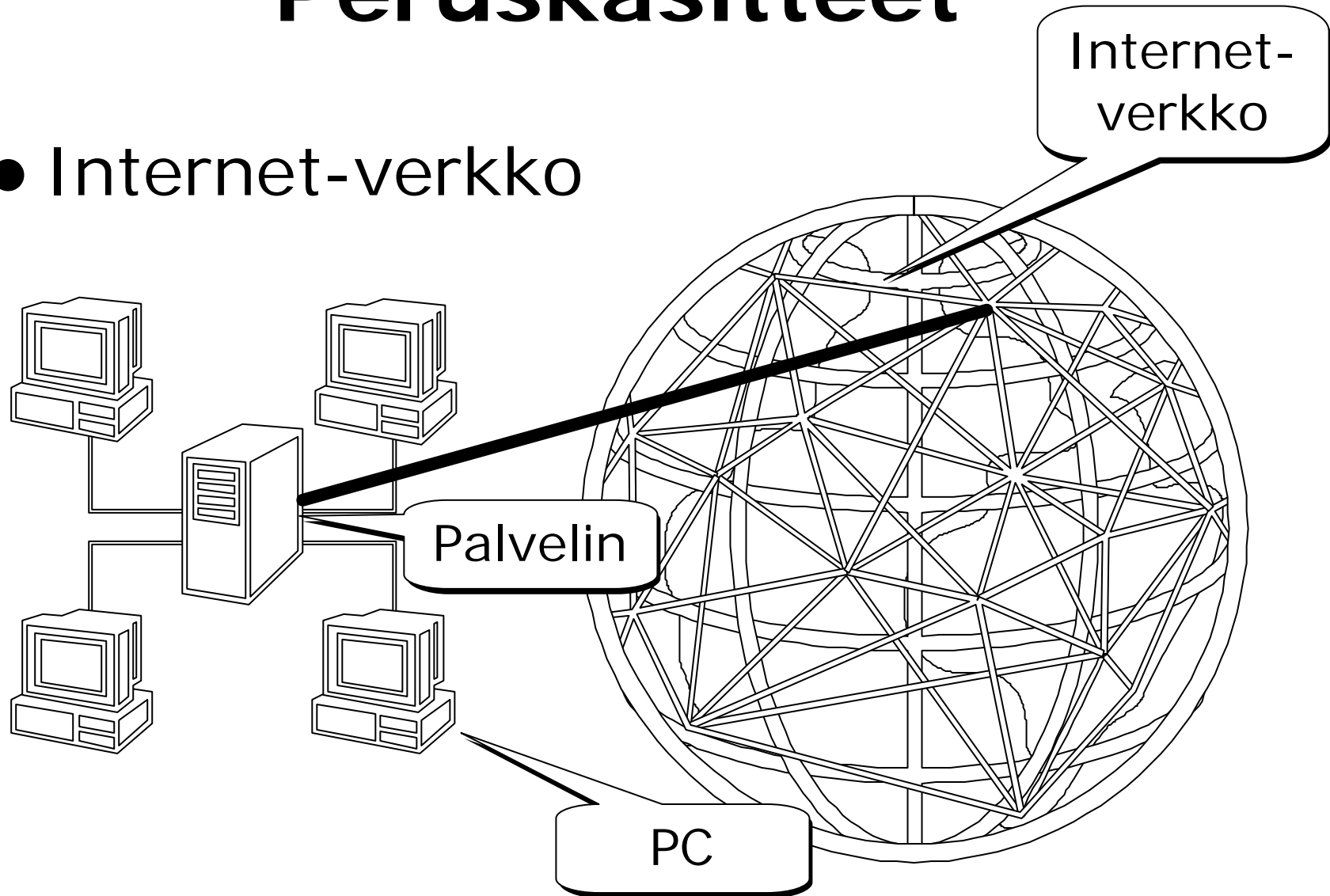
- WWW-sivuston mahdollisuudet
- sisällön suunnittelemisen merkitys
- perusperiaatteet WWW-tekniikasta

- **oppia taidollisesti:**

- rakentamaan toimiva perussivusto
- julkaisemaan sivusto
- päivittämään sivusto

Peruskäsitteet

- Internet-verkko

Mikä on WWW-sivu?

- **WWW-sivu koostuu**
  - HTML-koodista (keskeisin)
  - kuvista
  - äänistä, musiikista, animaatiosta, jne.

HTML-koodi

- **HTML-koodi on**
  - tekstiä
  - yksinkertaistettua ja lyhennettyä englantia
  - komentoja mitä Internet-selaimen tulee näyttää

  - SIVUNKUVAUSKIELI
    - taulukot, linkit, kirjainkoot, kuvien paikat, jne.

<http://www.virtuaaliyliopisto.fi/>

```
<html>
```

```
<head>
```

```
<meta name="GENERATOR" content="Microsoft FrontPage 4.0">
```

```
<title>Suomen virtuaaliyliopisto</title>
```

```
<link rel="stylesheet" type="text/css"
      href="http://www.virtuaaliyliopisto.fi/style.css">
```

```
</head>
```

```
<body>
```

```
<div align="center"><center>
```

```
<table border="0" cellpadding="0" cellspacing="0"
      width="800">
```

```
<tr>
```

```
<td align="center" width="800"
      background="http://www.virtuaaliyliopisto.fi/img/kol.jpg"
      height="80
```


Kuva

WWW-sivu koostuu

Teksti

SUOMEN VIRTUAALIYLIOPISTO
Finnish Virtual University - Finlands virtuella universitet

- ▶ Etusivu
- ▶ Ajankohtaista
- ▶ Portaalisuunnitelma
- ▶ Hanke-esittely
- ▶ Osahankkeita
- ▶ Arkisto
- ▶ Keskustelualue
- ▶ Kirjastopalvelut
- ▶ Linkit
- ▶ Kurssitarjonta
- ▶ Yhteystiedot

Tervetuloa Suomen virtuaaliyliopiston sivuille.

Nailla sivuilla esitellaan Suomen virtuaaliyliopiston tavoitteita ja kehittämissuunnitelmia. Lisäksi voi tutustua virtuaaliyliopiston osahankkeisiin ja muihin sitä tukeviin hankkeisiin. Sivulla on myös Suomen virtuaaliyliopiston yhteystietoja, ajankohtaisasioita sekä tietoa tarjolla olevasta koulutuksesta. Sivulla seurataan virtuaaliyliopiston portaalin ja palveluiden rakentamista ja palveluiden käyttöönotosta.

Ajankohtaista

Turun Kulttuuri 2001 messut
Suomen virtuaaliyliopisto esittäytyy Turun Kulttuuri 2001 messuilla. Olemme myös avanneet Virtuaalisen messuosaston, jonka välityksellä voit esittää kysymyksiä tai kommentteja virtuaaliyliopistosta.

Virtuaaliopetusrekisteri tekeillä
Suomen virtuaaliyliopiston sivuilta etsitään jo aktiivisesti tietoa kursseista, jotka voidaan suorittaa joko kokonaan tai suurimmalta osin verkon välityksellä. Yliopistoilta pyydetään nyt tietoja lukuvuonna 2001-2002 tarjottavasta virtuaaliopetuksesta. Ilmoittaminen tapahtuu osoitteessa <http://www.virtuaaliyliopisto.fi/kurssitarjonta/uusikurssi> olevalla weppilomakkeella.

Virtuaaliopetusrekisteri FAQ
Virtuaaliopetuksen kartoituskysely on herättänyt mielenkiintoisia kysymyksiä ja ideoita. Niiden pohjalta on SVY:n sivuston toimintoihin jo tehty useita muutoksia ja täydennyksiä. Jotta kysymysten ja vastausten pohdinta palvelisi koko innokasta yhteisöämme, toistuviin teemoihin liittyvät kommentit on koottu uudelle keskustelufoorumille.

Opetusministeriö
Tieteellisen laskennan palvelut
Yliopistot
Kansallinen elektroninen kirjasto FinELib
Avoin Yliopisto
Opetus-tekniologia-verkosto IT-Peda
TieVie

Kuva

Kuva

Kuva

Linkki

Kuva

Kuva

Kuva

[På svenska](#)[In English](#)[En français](#)[Auf Deutsch](#)

Asuminen

- [Rakennukset ja kesämökit](#)
- [Asuinhuoneistot](#)
- [Asuinhuoneistot hallintaperusteen mukaan](#)
- [Asuntokunnat talotyyпин ja koon mukaan](#)
- [Asuntojen hinnat](#)
- [Vuokra-asuntojen keskimääräiset vuokrat](#)

Taulukko

Rakennukset ja kesämökit

	1980	1990	1995	1996	1997	1998	1999
	1 000						
Asuinrakennukset	840	1 005	1 062	1 070	1 076	1 096	1 113
- Erilliset pientalot	773	908	946	950	963	982	995
- Kytkeyt pientalot	23	53	61	62	63	64	66
- Asuinkerrostalot	44	45	49	49	50	51	52
Muut rakennukset	92	158	157	160	175	181	178
Kesämökit	252	368	416	423	429	435	444
Saunat ¹⁾	548	932	1 072	1 094	1 118	1 147	1 178

1) Vain huoneistokohtaiset saunat. Saunoja on kaikkiaan arvioitu olevan v. 1999 lopussa yli 2 000 000.

Nelosen Uutisvideot - Microsoft Internet Explorer

File Edit View Favorites Tools Help

Back Forward Stop Refresh Home Search Favorites Media History Mail

Address <http://www.nelonen.fi/uutiset/videoclip/video3.htm> Go

Linkit AllTheWeb.com Terveysportti Evreka AltaVista

Videoleike

real

VIDEO

NELOSEN UUTISVIDEOIDEN KANAVAT
SILLOIN KUN SINÄ HALUAT!

Valitse uutisosasto

● ULKOMAAN UUTISVIDEOIDET

- Historian pahin terrori-isku
- Metanoli tappoi kymmeniä Virossa
- Abu Abbas uskoo sodan mahdollisuuteen
- Rasismikokous päättyi
- Viipurin varautuu uuteen valuuttaan
- Michael Jackson aikoo palata
- Aids-rokotteen läpimurto lähellä
- Belfastin viha kärjistyy koulutielle

OHJE

150,1 Kbps SureStream G2 00:01,4/00:34,1

LUE UUTINEN **Historian pahin terrori-isku**

Internet

'Äänivirta' (Streaming audio)

The image shows a screenshot of the NRJ Helsinki website and a RealPlayer window. The website header features the text "HIT MUSIC only!" and navigation links: "HOT STUFF", "ON AIR", "PALAUTE", "KILPAILU", "MEDIA", and "CHAT". A sidebar on the left has a "KUUNTELE" section with sub-links for "Haastattelut" and "ja videoklipit". The main content area contains text about listening to Radio NRJ Helsinki online via RealPlayer Basic, with the URL www.real.com. Below this is a logo for "NRJ Helsinki real kuuntele HIT MUSIC only!" and a "real player FREE" logo. A link at the bottom of the text says "Katso myös haastatteluja ja videoklipit". Overlaid on the right is a RealPlayer window titled "RealPlayer Plus: NRJ Helsinki". The address bar shows "http://www.nrj.fi/live/nrj.ram". The player interface includes standard playback controls (play, pause, stop, previous, next, full screen) and a status bar at the bottom displaying "64,7 Kbps SureStream", "Stereo", "G2", and "00:27,9 Live".

Missä WWW-sivusto on?

- **Aluksi:**

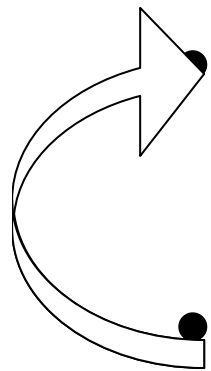
- Jokainen sivu on oma tiedostonsa (.htm, .html)
  - erikseen kuvat, äänitiedostot, videoleikkeet, jne.
- Omalla tietokoneella

- **Kun sivusto on valmis:**

- kopio sivuston tiedostoista siirretään WWW-palvelimelle
- Valmis selailtavaksi ympäri maailmaa!

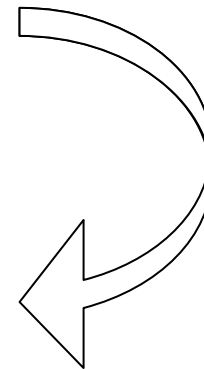
WWW-sivuston tekemisen vaiheet

- **Sivuston suunnittelu**
  - paperilla, ideat, kuvat, käyttötarkoitus, jne.
- **Sivuston toteuttaminen**
  - WWW-editorilla, tekstien kirjoittaminen, kuvien editoiminen

- **Sivuston siirtäminen palvelimelle**
  - testaaminen, viilaaminen

- **Sivuston päivittäminen**

Millä WWW-sivut tehdään?

- **Käsin koodaamalla?**
  - vain 'gurut' ja muut HTML-koodin taitajat
- **WWW-editorilla**
  - esim. Microsoft Frontpage, Macromedia Dreamweaver, Adobe GoLive

Tehtävä

- **Etsi alasi WWW-sivuja (5-10 kpl) ja arvio**
  - Hyvät puolet
  - Huonot puolet
  - Käytettävyys
  - Hyödyllisyys
  - Kehittämissideat

Sivuston suunnittelu

- **Miksi?**

- mitä hyötyä sivuista?
- miksi juuri WWW-sivut?
- edut / haitat

Sivuston suunnittelu

- **Kenelle?**

- Kohderyhmä
- Aihealueen raja
- Riittävät ohjeet?
- Mitä kohderyhmä sivuista hyötyy
- osallistuuko kohderyhmä sivuston kehittämiseen?
- vieraileeko sivuilla kukaan?

Sivuston suunnittelu

● Miten?

- Millaisen sivuston teet?
  - informatiivinen, tehtäviä, stimuloiva, viihdyttävä?
- Ketkä sivuston luomiseen osallistuu?
- Miten aiot kehittää sivustoa?
- Mitä tarvitset tehdäksesi toimivan sivuston
  - laitteet, ohjelmat, tietotaito, jne.

Microsoft Frontpage ohjeita

Tärkeimmät toiminnot

- Huom! Komento voi riippua jonkin verran ohjelmaversiosta (98/2000)

Aluksi...

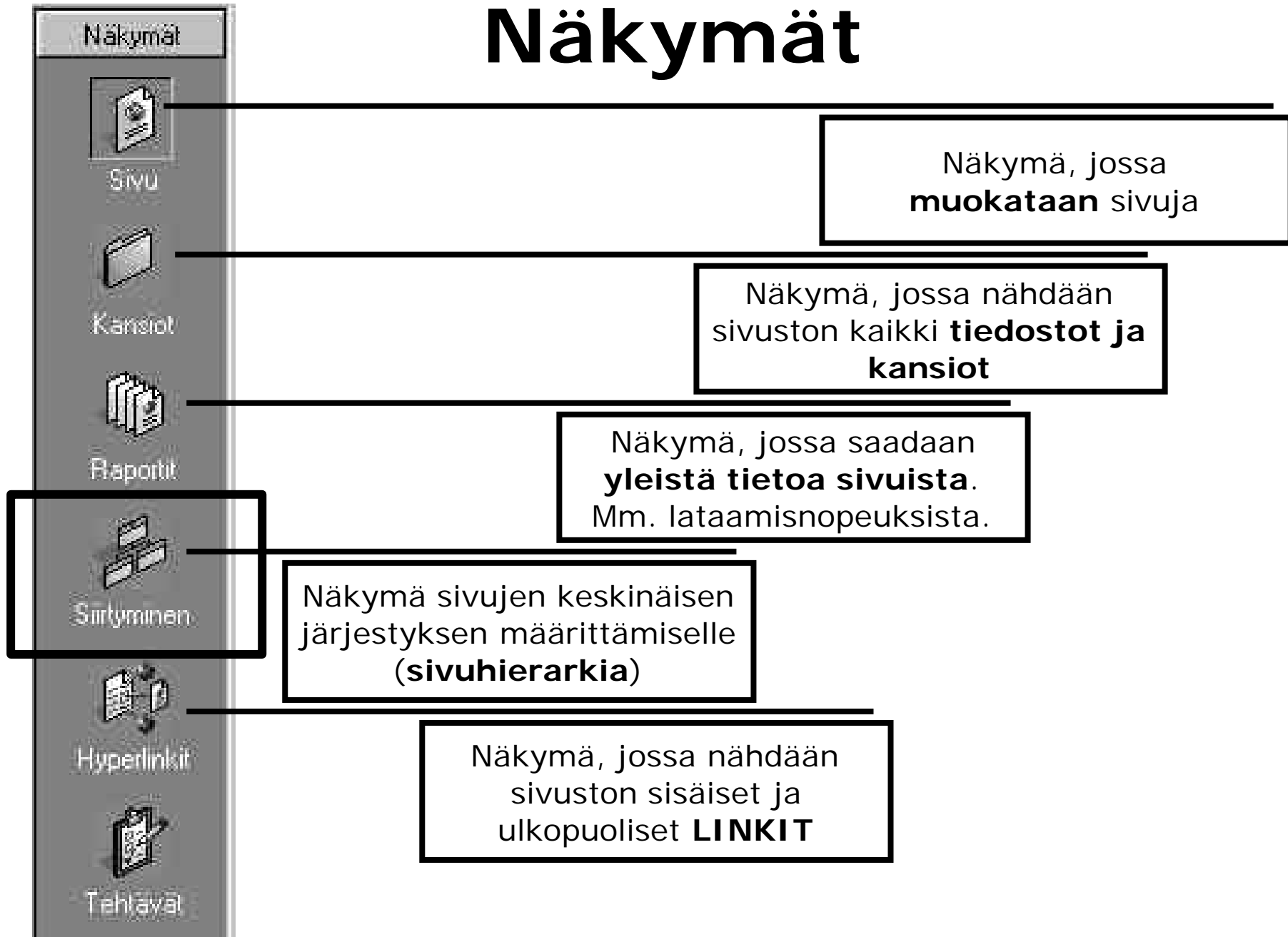

- **Uuden sivuston aloittaminen**

- Tiedosto/Uusi/
Sivusto

- määrittele mihin hakemistoon koneellasi tallennetaan. Tärkeä muistaa ja ymmärtää mihin tiedostot tallentuvat!

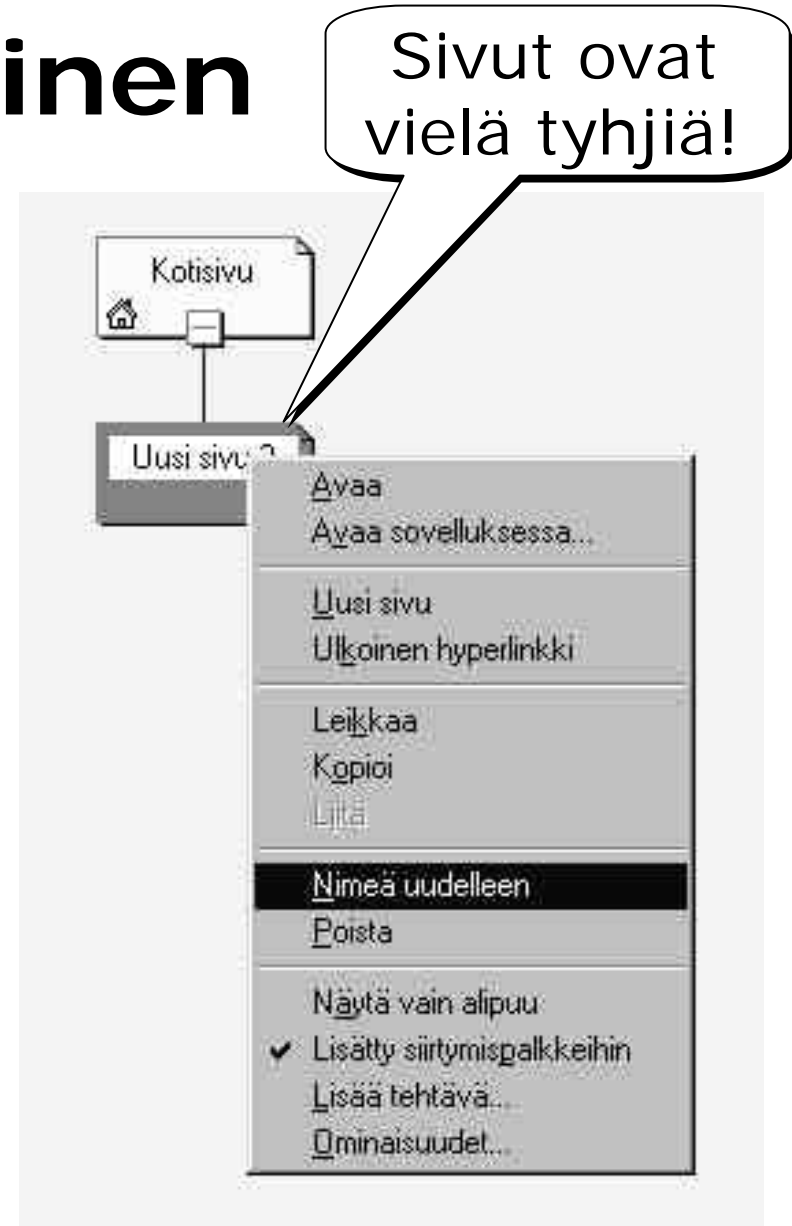
Näkymät

Sivuston rakenteen määrääminen

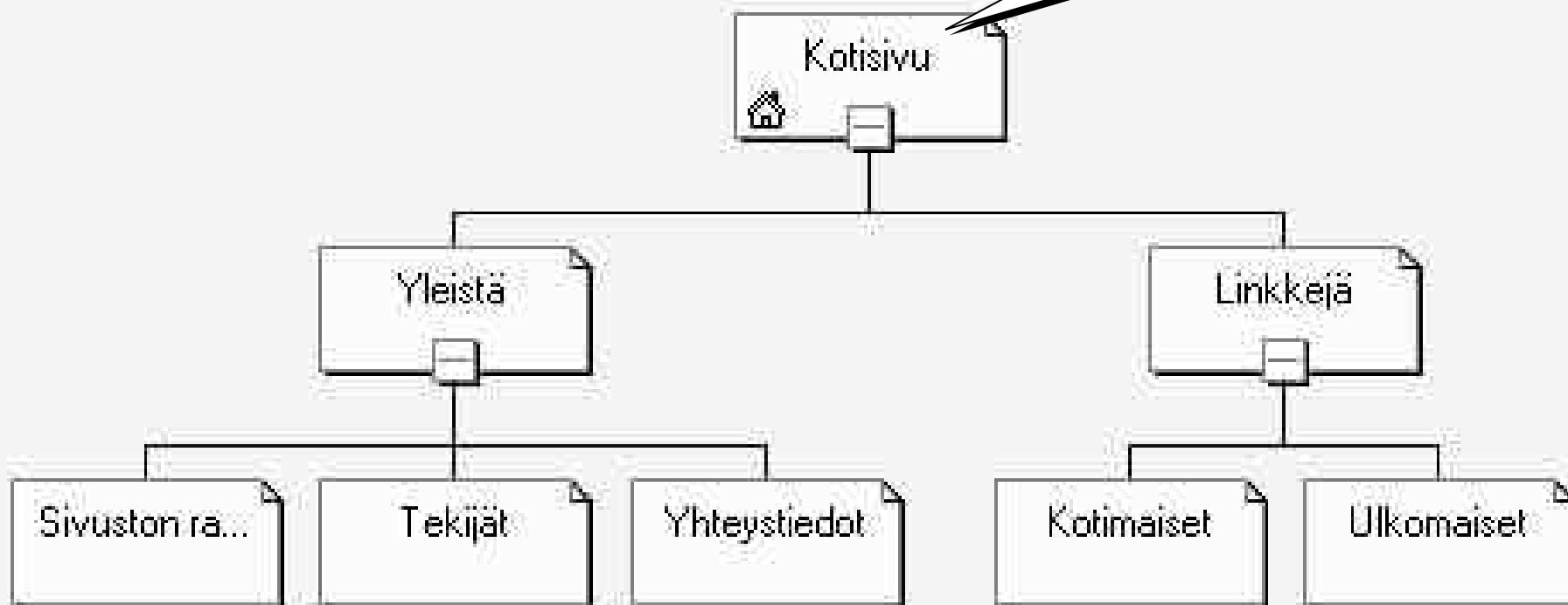
- Napsauta **Siirtyminen**-näkymään
- **Valitse sivu** 'hierarkiasta', jonka alle tahdot tehdä uuden sivun ja valitse **Tiedosto/Uusi/Sivu**.
- Napsauta hiiren oikeanpuoleista painiketta sivun päällä ja valitse **Nimeä uudelleen**
- Kirjoita sivulle lyhyt ja kuvaava otsikko (ääkkösiä SAA käyttää)

Huom! Tärkeää!

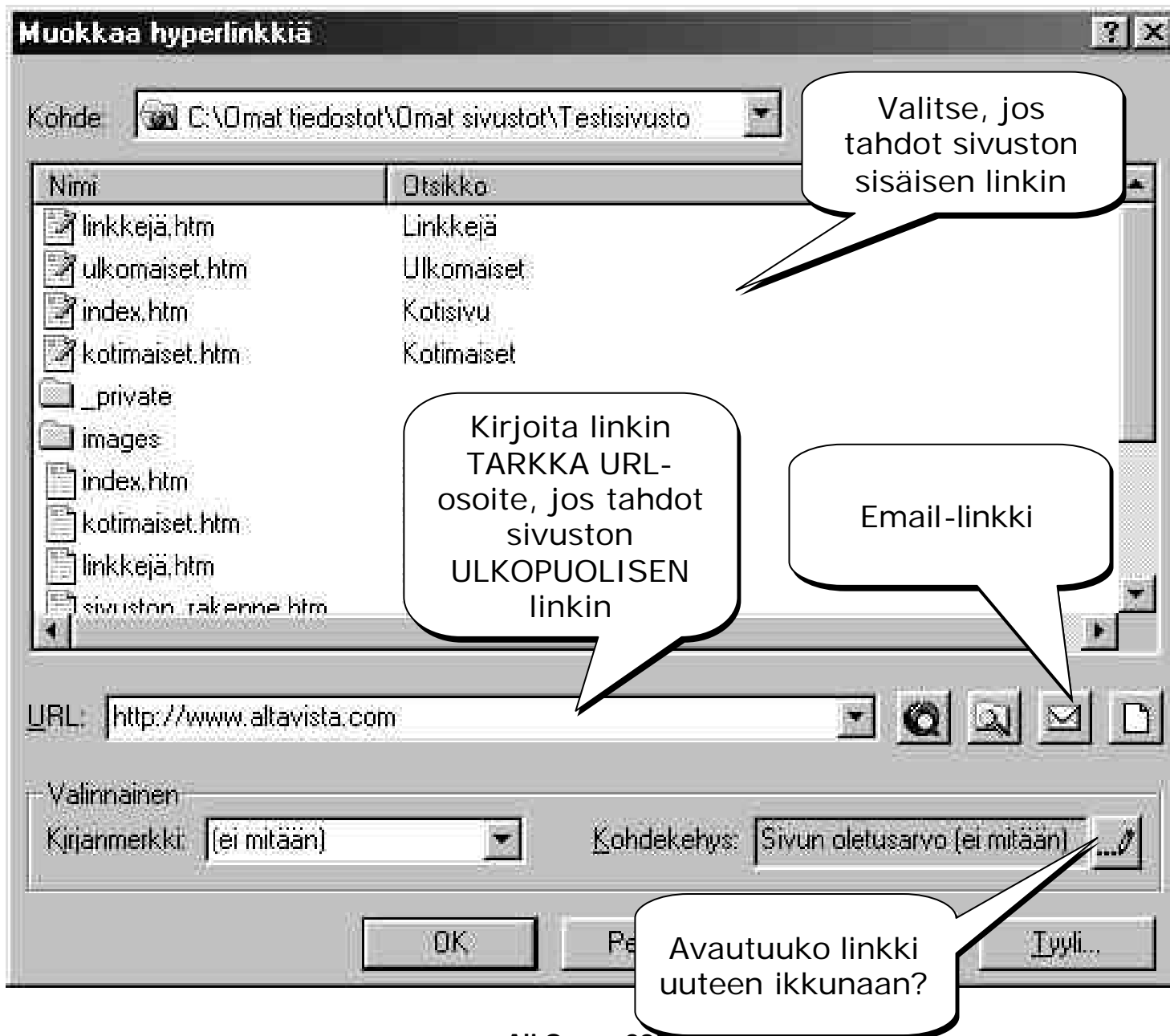
- Sivua luodessasi sivun **tiedostonimeksi** tulee sama kuin antamasi **otsikko**, mutta:
  - jos myöhemmin nimeät uudelleen sivun otsikkon, tiedostonimi EI muutu.
  - jos myöhemmin nimeät uudelleen sivun tiedostonimen, sivun otsikko EI muutu.

Sivuston pääsivua kutsutaan kotisivuksi, sen tiedostonimi (kansioluettelossa) on yleisimmin **index.htm**

Linkkien tekeminen

- **Kirjoita teksti**, jonka tahdot linkiksi.
- Valitse kyseinen teksti
- Valitse **Lisää/Hyperlinkki** (Insert/Hyperlink) tai napsauta Hyperlinkki-pikakuvaketta (maapallo & ketju)
- Kirjoita linkki tai liitä se työpöydältä (mikäli olet kopioinut sen jostain!)
  - Muista, että 'http:/' täytyy olla mukana jos viittaa sivustosi ulkopuoliseen linkkiin (esim. www.helsinginsanomat.fi)
  - Jos tahdot viitata sivuston sisäiseen tiedostoon valitse tiedosto *luettelosta*
  - Jos tahdot sähköpostilinkin napsauta kirjekuori-kuvaketta ja kirjoita sähköpostiosoite, johon viittaat

Kirjanmerkki

- Mikä?
  - Kirjanmerkki (Bookmark) mahdollistaa, että voit tehdä linkin, jota napsauttamalla siirryt tiettyyn kohtaan nykyistä (haluamaasi) sivua.
- Miten?
  - **Valitse teksti, jonka tehdot tehdä kirjanmerkiksi** (ts. tekstiä johon hypätään). Valitse tekstiksi esim. otsikko tai lauseen ensimmäinen sana.
  - Valitse Lisää/Kirjanmerkki (Insert/Bookmark)
  - Anna kirjanmerkille nimi (tai hyväksy ehdotettu nimi)
  - Seuraavaksi tehdään varsinainen linkki, joka viittaa tekemääsi kirjanmerkkiin: Kirjoita linkille nimi sivulle (esim. Hyppää kohtaan xxx), valitse teksti.
  - Valitse Lisää/Hyperlinkki (Insert/Hyperlink)
  - Valitse Kirjanmerkki-luettelosta ja OK.
- Muuta
  - Huom! Voit tehdä kirjanmerkit toiselle sivulle kuin varsinaisen linkin! Linkkiä tehdessäsi valitse ensin sivu, johon viittaat (ks. ed. sivun kuva) ja tämän jälkeen Kirjanmerkki-luettelosta kirjanmerkki.
  - Linkki on muotoa **sivu.htm#kirjanmerkki**

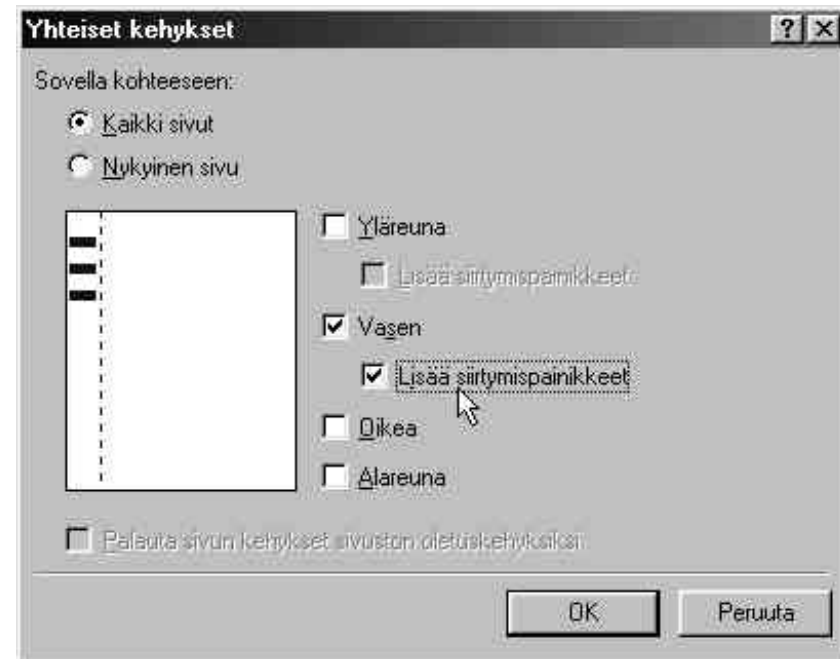
Yhteiset kehykset

- **Mitä?**

- Yhteiset kehykset ovat toiminto, joka luo kaikille (tai valitsemillesi sivuille) kehyksen, joka on kaikissa samanlainen. Yleensä tähän kehykseen liitetään siirtymispainikkeet (navigointipalkki). Tämän avulla luodaan automaattisesti linkit sivuston sivuihin SIIRTYMINEN-näkymän mukaisesti

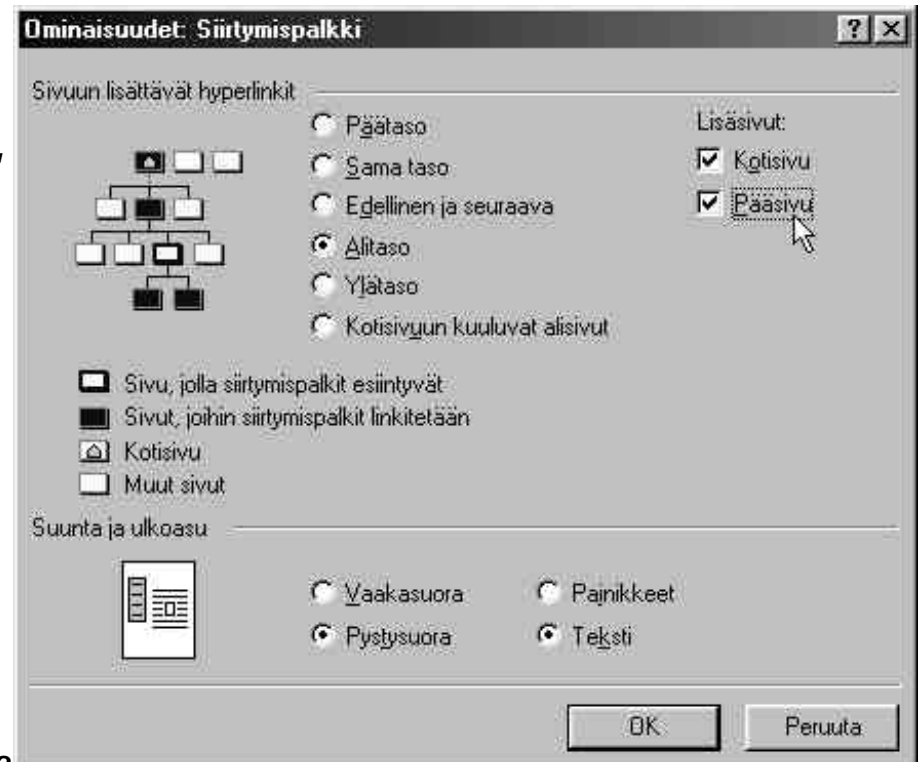
- **Miten?**

- Valitse Muotoile/
Yhteiset kehykset.
- Valitse Kaikki sivut, Vasen ja Lisää siirtymispainikkeet (ks. kuva)
- Yhteisten kehysten poistaminen tapahtuu em. tavalla, mutta poistamalla valinnat.

Siirtymispalkki

- **Siirtymispainikkeet (Navigation Bar)**
  - Kaksoisnapsauttamalla Siirtymispalkkia siirryt sen asetuksiin (ks. perusasetukset ohessa)
- Miten muutan englanninkielisessä FrontPagessa Home-linkin esim. Etusivu-nimiseksi?
  - Valitse Työkalut/Web-sivuston asetukset (Tools/Web Settings), siirry Siirtyminen-välilehdelle (Navigation). Nimeä oletustekstit uudelleen.

Tekstin kirjoittaminen

- **Perusteet**

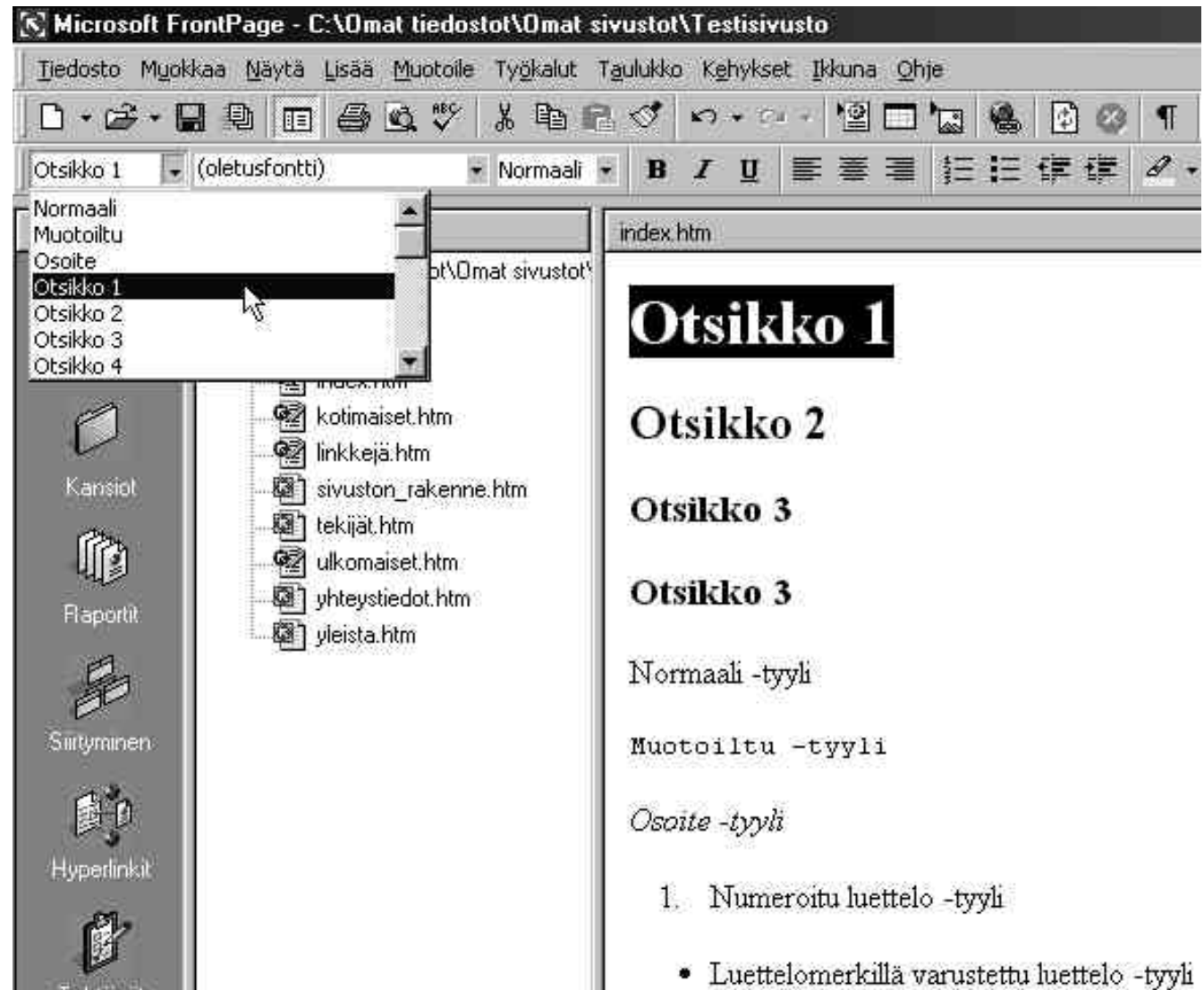
- Kirjoita perusfontilla(!), älä muuta fonttikokoa
- Musta teksti, käytä värejä säästellen
- Otsikot tehdään Tyyli-valikon avulla (Otsikko 1, Otsikko 2, jne.)
- Teksti tasataan vasempaan reunaan
- Pyri yhdenmukaisuuteen!
- Älä kirjoita ISOIN KIRJAIMIN!
- Älä käytä rivinvaihtoa kuin kappaleiden välillä
- Mikäli tahdot rivinvaihdon ilman kappaleväliä, kirjoita **Vaihto+Enter (Shift+Enter)**

Tärkeää!!!

Tyylit (tekstityylit)

- Käytä Tyyliuetteloä, kun muotoilet tekstiä!

Sivujen tallentaminen

- **Tallentaminen**

- FrontPage tallentaa 1 sivun kerrallaan
- Valitse Tiedosto/Tallenna (File/Save)
  - Jos olet luonut sivun käyttäen Siirtymisen-näkymää (Navigation View) sivua ei tarvitse enää nimetä
  - Tallennetut tiedostot näkyvät Kansioluettelo-ikkunassa (ks. seur. sivun kuva)
    - Mikäli et näe kansioluettelo, valitse Näytä/Kansioluettelo (View/Folder List)

Microsoft FrontPage - C:\Omat tiedostot\Omat sivu

Tiedosto Muokkaa Näytä Lisää Muotoile Työkalut

Kansioluettelo

Näkymät

Kansioluettelo

C:\Omat tiedostot\Omat sivu

- + _private
- + images
- index.htm
- kotimaiset.htm
- linkkejä.htm
- sivuston_rakenne.htm
- tekijät.htm
- ulkomaiset.htm
- yhteystiedot.htm
- yleista.htm

Kansioluettelossa voit muun muassa:

- luoda kansiota
- nimetä tiedostoja ja kansiota
- poistaa tiedostoja ja kansiota
- siirtää tiedostoja ja kansioita vetämällä

Sivujen avaaminen

- **Avaaminen**

- Voit avata sivun muokattavaksi seuraavilla tavoilla

- Siirry **Siirtyminen-näkymään** ja kaksoisnapsauta haluamaasi sivua
    - tai **kaksoisnapsauta Kansioluettelossa** sivua, jonka tahdot avata
    - Valitse **Tiedosto/Avaa** ja valitse sivu.

Sivujen tiedostonimet

- Tämä on erittäin tärkeää! Vähentää ongelmia sivuja siirrettäessä palvelimelle!
  - Vaatimukset (osa suhteellisia)
    - kirjoita tiedostonimet pienaakkosin
    - ei ääkkösiä, ei erikoismerkkejä
    - ei välilyöntejä (voit korvata ne alaviivalla _).
    - lyhyt nimi on paras
    - sisältöä kuvaava nimi on paras
    - tiedostotunniste (pääte) .htm
  - Tarkista tiedostonimet ennen palvelimelle siirtämistä! Välttyt käsittämättömiltä ongelmilta...

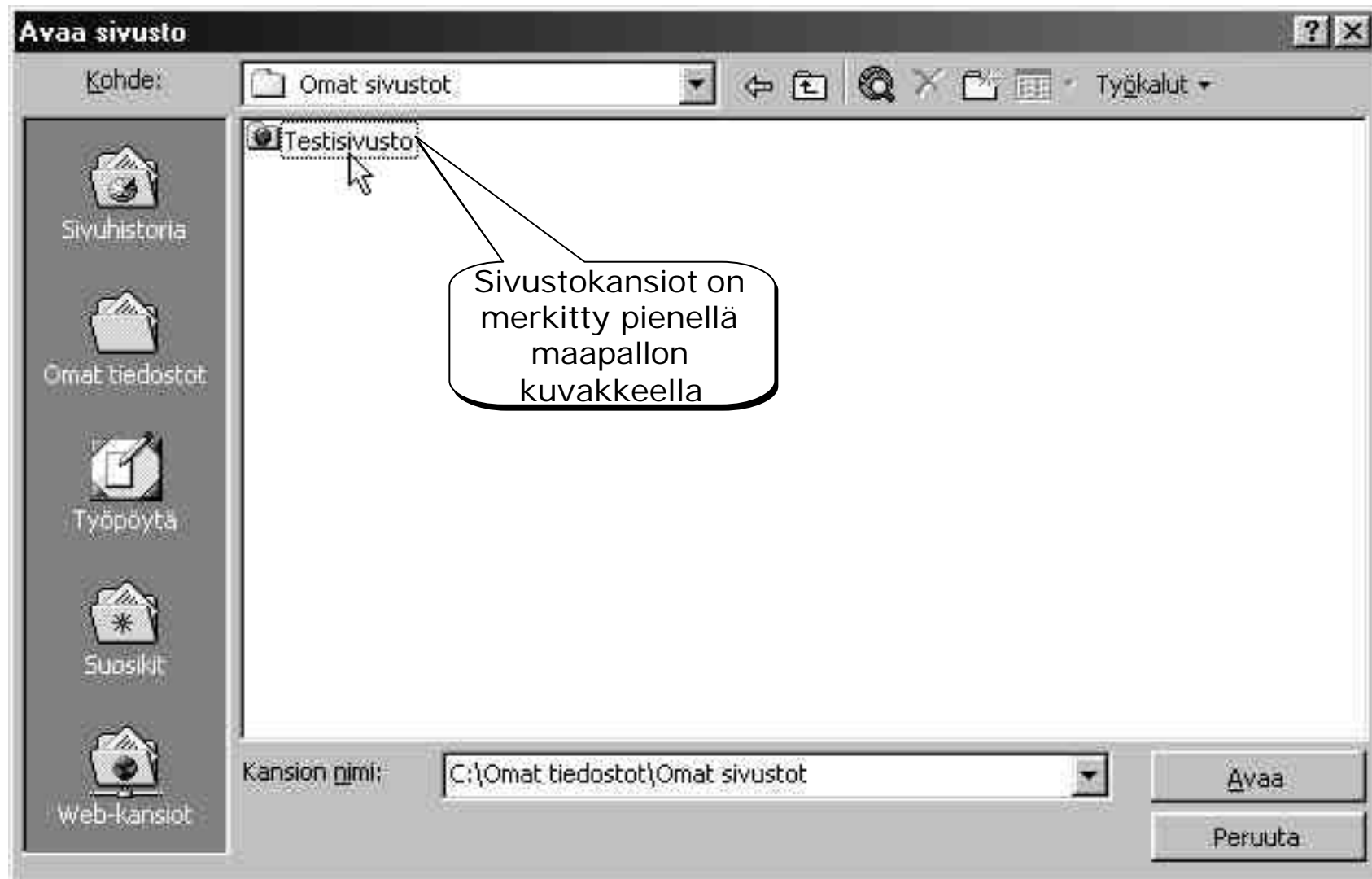
Sivuston avaaminen ja sulkeminen

- **Sulkeminen**

- Valitse Tiedosto/Sulje sivusto (File/Close Web)

- **Avaaminen**

- Valitse Tiedosto/Avaa sivusto (File/Open Web)
- Siirry hakemistoon, jossa Sivustokansio sijaitsee
  - kansion kuvake on korvautunut maapallokansiolla (ks. seuraavan sivun kuva)
- Valitse Sivustokansio ja paina Avaa.

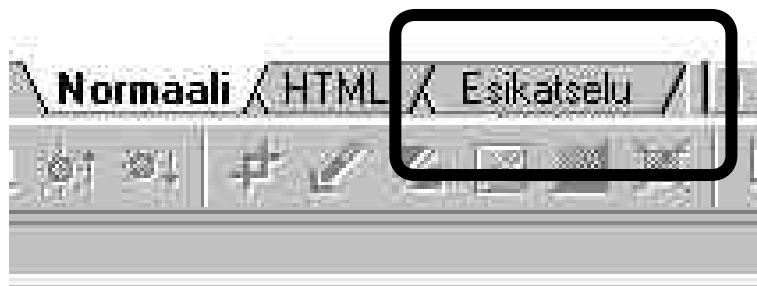

Esikatselu

- **Esikatselu**

- Napsauta Sivunäkymän ikkunan alareunassa olevaa Esikatselu-kuvaketta (Preview)
  - Tässä tilassa voit seurata linkkejä napsauttamalla
- tai Valitse Tiedosto/Esikatselu selaimessa (File/Preview in Browser)
  - valitse haluamasi Internet-selainohjelma

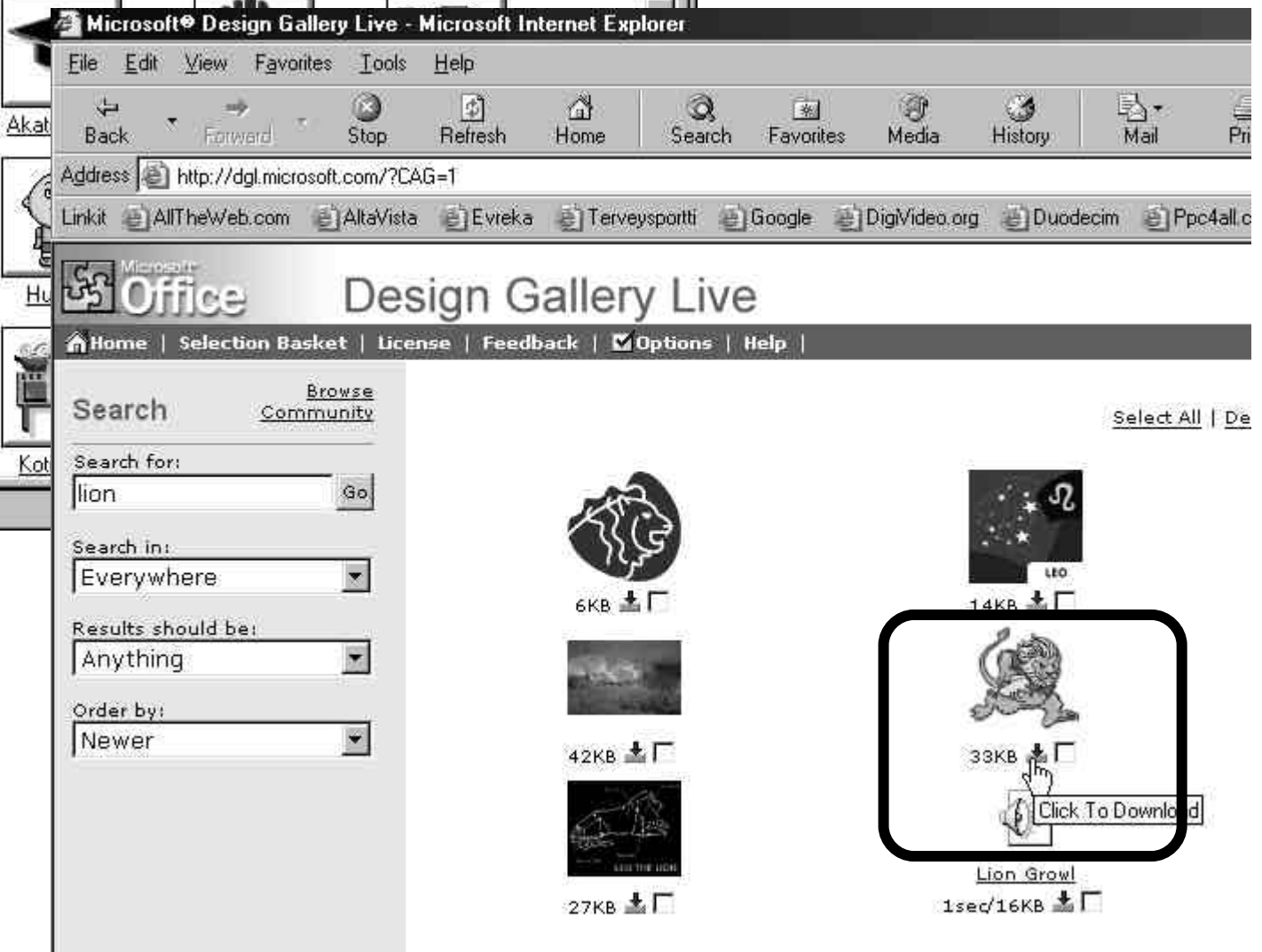
Kuvan lisääminen

- **Vaihtoehdot**

- **Clipart-kuva** (ohjelman mukana toimitettava leikekirjasto)
  - Valitse Lisää/Kuva/ClipArt (Insert/Picture/ClipArt)
  - Siirry haluamaasi kuvaluokkaan napsauttamalla hiirtä
  - Vedä kuva haluamaasi kohtaan sivulle
- **Digitaalinen kuva** (esim. levykkeeltä tai internetistä tallennettu)
  - Valitse Lisää/Kuva/Tiedostosta (Insert/Picture/From File)
  - Napsauta valintaikkunan painiketta, valitse kuvatiedosto ja paina OK.

Kuvan lisääminen...

- ClipArt-kuva Microsoftin Design Gallery Live-palvelusta (internetistä)
  - Valitse Lisää/Kuva/ClipArt (Insert/Picture/ClipArt)
  - Napsauta valintaikkunan yläreunan Web-leikkeet (Clips Online –painiketta)
  - Hyväksy sopimus, etsi haluamasi kuva
  - **Lataa kuva** tietokoneesi ClipArt-leikekirjastoon napsauttamalla kuvan vasemmalla puolella olevaa pientä punaista nuolta.

Kuvan tallentaminen osaksi omaa sivustoa

- Tärkeää!!!
  - Tallentaessasi sivua, jossa on uusi kuva FrontPage kysyy kuvalle tallennuskansiota ja tiedostonimeä.
  - Nimeä tiedosto ymmärrettävästi, muista jättää oikea tiedostotarkennin (.gif, .jpg)
  - Napsauta Vaihda kansio –painiketta ja valitse kansioksi 'images' (FrontPagen oletuskansio kuville)
  - ks. seur. sivun kuva
  - Tallennettu kuva ilmestyy **Kansioluettelon images-kansion sisään.**

Muista vaihtaa
kuvalle haluamasi
kansio, johon se
tallennetaan,
yleensä 'images'

Teemat

- **Mikä?**

- Teeman avulla saat valittua sivustollesi yhtenäisen ja selkeän graafisen ulkoasun.

- **Miten?**

- Valitse Muotoile/Teema (Format/Theme)
- Valitse valinta **Kaikki sivut** (All pages)
- Valitse haluamasi teema
  - Voit vaihtaa teemaa myöhemmin toiseksi...

Muuta

- **Erotinviiva**

- Valitse Lisää/Vaakaviiva (Insert/Horisontal line)

- **Symbolit** (esim. ®, ©, @)

- Lisää/Symboli (Insert/Symbol)

- **Kansioluettelon päivittäminen**

- Oletko tallentanut jonkin tiedoston (esim. kuvan) sivustokansioon, mutta se ei näy Kansioluettelossa?
- Valitse Näytä/Päivitä (View/Refresh)

Sivuston julkaiseminen: periaatteet

- **Mitä tarvitset?**

- Kotisivutilaa (>5 Mt) joltain palvelimelta
- Palvelimen osoitteen
  - esim. koivu.oulu.fi, ftp.sunpoint.net
- Käyttäjätunnuksen ja salasanan palvelimelle
  - esim. mmattila ja xxxxxx
- Ohjelman, jolla siirtää tiedostot palvelimelle
  - esim. **SSH Secure Shell** (Oulun yliopisto)
    - voit ladata sen (jos olet Oulun yliopiston työntekijä tai opiskelija)
<https://www.oulu.fi/jakelu/>
    - huomaa https:// = salattu yhteys.
    - tarvitse käyttäjätunnuksen ja salasanan
  - esim. **WS_FTP LE**
    - voit ladata sen osoitteesta
<http://www.tucows.fi/preview/195136.html>
- Ohjeet sivujen siirtämiseksi palvelimelle